

Wymagania edukacyjne
z przedmiotów zawodowych teoretycznych opracowane w oparciu o Statut ZSSiH
(Technikum, BS I stopnia)

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania PZO określają kryteria i formy oceniania uczniów oraz zasady informowania uczniów i ich rodziców / opiekunów prawnych o wynikach i postępach w nauce.
2. Przedmiotowe Zasady Oceniania PZO polegają na:
 - rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do efektów kształcenia, wynikających z realizowanego w klasie programu nauczania z przedmiotów zawodowych teoretycznych ujętych w planach nauczania dla zawodów
 - formułowaniu ocen w skali:
 - 1 – niedostateczny
 - 2 – dopuszczający
 - 3 – dostateczny
 - 4 – dobry
 - 5 – bardzo dobry
 - 6 – celujący

Dopuszcza się następujące oceny cząstkowe (bieżące): 1+, 2-, 2+, 3-, 3+, 4-, 4+, 5-, 5+, 6-.
3. Celem Przedmiotowych Zasad Oceniania jest określenie sposobu:
 - oceniania poziomu opanowania wiadomości i umiejętności oraz postępów uczniów w nauce w stosunku do efektów kształcenia, wynikających z realizowanego programu nauczania, a tym samym podstawy programowej zawódzie
 - informowania ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych o poziomie osiągnięć edukacyjnych;
 - informowania ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych o postępach ucznia lub ich braku z przedmiotów zawodowych
4. Zgodnie z art. 44 c ust.1 i 2 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nauczyciel **obowiązany** jest:
 - indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia oraz
 - dostosować wymagania edukacyjne do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Indywidualizacja w systemie dydaktyczno-wychowawczym ma uwzględniać różnice między uczniami oraz wprowadzić stosowanie takich działań pedagogicznych, które przy uwzględnieniu różnic sprzyjają maksymalnemu rozwojowi uczniów, a w szczególności uczniów:

- ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
- z chorobą przewlekłą;
- z zaburzeniami komunikacji językowej;
- będącego w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;
- mającego trudności w opanowaniu wymagań edukacyjnych;
- mającego trudności w nawiązywaniu relacji;
- szczególnie uzdolnionego;
- z innymi potrzebami.

Indywidualizacja w pracy nauczyciela z uczniem powinna przejawiać się między innymi w:

- stosowaniu w procesie nauczania i oceniania uczniów zaleceń opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- diagnozie wstępnej z niektórych przedmiotów zawodowych wymagających umiejętności matematycznych, wiedzy chemicznej, itp., co pozwoli nauczycielowi dostosować formy i metody pracy w zespole klasowym,
- różnicowanie zakresu prac klasowych, sprawdzianów, itp. dla uczniów z problemami edukacyjnymi i w trudnej sytuacji życiowej, a także uczniów zdolnych,
- dostosowanie formy sprawdzania wiedzy i umiejętności do potrzeb i możliwości uczniów,
- wydłużenie czasu na sprawdzianach, kartkówkach dla uczniów pracujących w wolniejszym tempie,
- ustalanie wielu terminów na poprawę ocen w przypadku uczniów z problemami,
- rezygnacja, w uzasadnionych przypadkach, z odpowiedzi ustnych i tzw. „wywoływania do tablicy” ucznia,
- wyznaczenie dat sprawdzianu z dwutygodniowym, a nie tygodniowym wyprzedzeniem, jeżeli wskazane

jest takie działanie,

- zadawanie, w razie potrzeby, dodatkowych pytań i/lub pytań pomocniczych,
- proponowanie pomocy pozalekcyjnej wszystkim uczniom, a szczególnie z trudnościami edukacyjnymi

5. Formy sprawdzania osiągnięć i umiejętności uczniów:

a) sprawdziany pisemne:

- przeprowadzane w formie opisowej lub testowej maksymalnie jedną godzinę lekcyjną;
- zawierają informacje o liczbie punktów za każde zadanie i limicie punktów na poszczególne oceny;
- zapowiadane tydzień wcześniej – termin zapisany w dzienniku;
- nauczyciel ma obowiązek przedstawić uczniom szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności przed zapowiadaniem sprawdzianem;
- nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeżeli stwierdzi fakt odpisywania lub przepisywania z niedozwolonych pomocy – jest to podstawą do ustalenia oceny niedostatecznej;
- uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu, w ciągu dwóch tygodni po jego oddaniu przez nauczyciela lub w terminie ustalonym przez nauczyciela. O poprawę sprawdzianu wnioskują uczniowie. Dla chętnych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę pozytywną ze sprawdzianu poprawkowego;
- nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w ciągu dwóch tygodni;
- w przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

% punktów

0% - 49,99% niedostateczny

50% - 59,99% dopuszczający

60% - 74,99% dostateczny

75% - 89,99% dobry

90% - 97,99% bardzo dobry

98% - 100% celujący

W ramach obowiązkowej indywidualizacji w procesie oceniania stosując powyższe kryteria procentowe nauczyciel dostosowuje przede wszystkim zakres i formę sprawdzianu, kartkówki, pracy, projektu, pracy domowej i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów do ich możliwości, zaleceń orzeczeń, opinii, obserwacji własnych nauczyciela.

b) kartkówki - obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji trwające 10 -15 minut (nie muszą być zapowiedziane).

c) wypowiedzi ustne:

- obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji;
- obejmujące materiał z całego działu, w przypadku lekcji powtórzeniowych;
- za odpowiedź ustną uczeń może otrzymać oceny w skali od 1 do 6 w zależności czy odpowiedź ustna była:
 - samodzielna,
 - kompletna,
 - zgodna z poleceniem, postawionym pytaniem
 - rzeczowa, logiczna, precyzyjna i pewna,
 - trafna pod względem doboru metod rozwiązywania danego zagadnienia,
 - poprawna pod względem posługiwania się językiem zawodowym,
 - wspomagana przez nauczyciela,
 - zawierała elementy rozszerzające wiedzę i umiejętności.

d) prace domowe:

- ocenie podlega kompletność treści, logika wyводу, staranność językowa i staranność wykonania,
- zadanie domowe jest obowiązkowe,
- nieodrobienie pracy domowej oceniane jest oceną niedostateczną,
- zadanie domowe dodatkowe - nieobowiązkowe oceniane jest oceną w zależności od ocena stopnia trudności

e) aktywność na lekcji:

- obejmuje ocenę przygotowania do lekcji, częstotliwość zgłaszania się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi na lekcji,
- wykonywanie dodatkowych zadań na rzecz pracowni, wykonywanie pomocy naukowych,
- prezentację referatu, rozwiązanie problemu zawodowego,
- pracę w grupie oraz głos w dyskusji,
- przy ocenie pracy w grupach uwzględnia się:
 - wkład pracy w pracę zespołu,
 - kreatywność,
 - innowacyjne rozwiązania zadań i problemów,
 - współudział w podejmowaniu decyzji,
 - przyjmowanie na siebie odpowiedzialnych ról (lider, sekretarz, sprawozdawca),
 - przygotowanie do zajęć (materiały pomocnicze), sposób zaprezentowania rezultatów pracy grupy.
- aktywność może być oceniana za pomocą ocen w skali 1 – 6
- udział w konkursach przedmiotowych może być nagradzany oceną dodatkową wpisaną do dziennika,
- uczeń, który uzyskał tytuł laureata w konkursie przedmiotowym o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim oraz laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną,
- uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną. W przypadku olimpiad zawodowych, które są szerokoprofilowe, nauczyciele ustalają zestaw przedmiotów zawodowych, których zakres wchodził w całości lub w części tematykę olimpiady i decydują o ocenie klasyfikacyjnej finalisty/laureata.

f) zeszyt przedmiotowy

- jest kontrolowany przez nauczyciela,
- w przypadku braku zeszytu lub jego nagannym prowadzeniu nauczyciel może zlecić uczniowi założenie nowego zeszytu, co wiąże się z przepisaniem dotychczasowych notatek ze wszystkich lekcji,
- zeszyt prawidłowo prowadzony powinien zawierać wszystkie tematy, notatki z lekcji, prace domowe itp.,
- w przypadku nieobecności ucznia na lekcji ma on obowiązek uzupełnienia zeszytu,
- obowiązkiem ucznia jest przechowywanie zeszytów przedmiotowych do końca nauki w szkole lub do terminu przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie, o ile egzamin ten odbywa się w trakcie cyklu nauki w szkole (np. w klasie trzeciej lub piątej technikum)

g) inne prace obowiązkowe lub dodatkowe które:

- rozwijają umiejętność wyszukiwania, selekcionowania i stosowania informacji,
- kształcą umiejętność opisywania zjawisk i faktów oraz dostrzegania związków przyczynowo – skutkowych w otaczającym środowisku, a także stawiania i rozwiązywania problemów, mogą być realizowane w formie:
 - plansze, albumy, gry dydaktyczne,
 - prezentacje multimedialne,
 - referaty tematyczne,
 - sprawozdania z uczestnictwa w wycieczkach zawodowych
 - rozwiązania zadań dodatkowych w formie pisemnej, praktycznej

Praca oceniana jest pod względem: poprawności merytorycznej, samodzielności wykonania, estetyki wykonania oraz oryginalności rozwiązania problemu,

6. Ocenianie cząstkowe w trakcie semestru

- ocenianiu cząstkowemu podlegają różne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia zawarte w PZO,
- w trakcie semestru uczeń powinien otrzymać co najmniej pięć ocen cząstkowych przy trzech i więcej godzinach przedmiotu tygodniowo; trzy oceny cząstkowe przy dwóch lekcjach tygodniowo; minimum dwie oceny cząstkowe przy jednej godzinie tygodniowo,
- oceny cząstkowe ustalane są na podstawie przyjętych dla zadania kryteriów oceniania,
- uczeń ma prawo, zgłosić na początku lekcji fakt nieprzygotowania się do zajęć najwyżej: dwukrotnie w ciągu jednego półrocza przy 2 i więcej godzinach tygodniowo z przedmiotu; jeden raz w ciągu jednego półrocza przy 1 godzinie tygodniowo z przedmiotu. Zgłoszenie nieprzygotowania

jest odnotowywane w dokumentacji nauczyciela, nie ma jednak wpływu na ocenę z przedmiotu. Spóźnianie się na zajęcia lekcyjne powoduje, iż uczeń nie ma prawa do zgłoszenia nieprzygotowania na lekcji.

Nieprzygotowanie do lekcji obejmuje:

- nieopanowanie bieżących treści z przedmiotu,
- brak pracy domowej,
- brak zeszytu,
- brak materiałów dydaktycznych wskazanych przez nauczyciela, np. podręcznik

Uczeń nie ma prawa zgłosić nieprzygotowania przed sprawdzianem, zapowiedzianą kartkówką lub zapowiedzianą lekcją powtórzeniową.

7. Ocenianie uczniów w ramach kształcenia praktycznego (tzw. pracownie):

Do oceny wiedzy i umiejętności uczniów technikum z przedmiotów zawodowych praktycznych – pracowni, których efektem nie są konkretne wyroby, stosuje się

Przedmiotowe Zasady Oceniania, takie jak dla przedmiotów teoretycznych. Dotyczy to nauczania praktycznego w zawodach:

technik żywienia i usług gastronomicznych - II kwalifikacja

technik technologii żywności - II kwalifikacja

technik hotelarstwa - I i II kwalifikacja

technik organizacji turystyki - I i II kwalifikacja

technik usług kelnerskich - II kwalifikacja

Oceniając wiedzę i umiejętności uczniów w formie symulacji egzaminu praktycznego, egzaminów próbnych (część praktyczna egzaminu) nauczyciel może zastosować kryteria ustalone w rozporządzeniu MEN – zdawalność egzaminu praktycznego na poziomie 75% maksymalnej ilości punktów. Stosuje się wtedy następujące kryteria oceniania:

75%-80% - dop 81%-86% - dst 87%-95% - db 96%-99% - bdb 100 % - celujący

8. Ocenianie śródroczne i końcoworoczne z przedmiotu

Ocena semestralna i końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych. Uczeń, który uzyskał ocenę śródroczną - niedostateczny powinien opanować najważniejsze umiejętności i wiedzę z zakresu wyznaczonego przez nauczyciela w ustalonym terminie (poprawa semestru I).

9. Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych
- wszyscy uczniowie są zapoznani z PZO na pierwszej godzinie lekcyjnej z przedmiotu
 - nauczyciele dokumentują odpowiednim zapisem w dzienniku lekcyjnym (temat lekcji) fakt przekazania uczniom informacji dotyczących wymagań edukacyjnych,
 - wszyscy uczniowie informowani są o wymaganiach z przedmiotu w zakresie sprawdzania wiadomości i umiejętności na bieżąco,
 - pisemne sprawdziany mają załączone kryteria oceniania sprawdzianu
 - ocena sprawdzianu oraz jego omówienie następuje podczas lekcji w ciągu dwóch tygodni od napisania sprawdzianu i nauczyciel może odnotować ten fakt w dzienniku jako temat lekcji,
 - oceny częściowe są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców/opiekunów prawnych, oparte o opracowane kryteria,
 - rodzice są informowani na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielami, podczas dni otwartych o ocenach częściowych lub klasyfikacyjnych,
 - nauczyciel przedmiotu ustnie uzasadnia uczniom, rodzicom/prawnym opiekunom oceny częściowe, semestralne lub końcoworoczne
 - nauczyciel przedmiotu ustnie informuje o postępach, trudnościach i szczególnych osiągnięciach ucznia
 - sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego,
 - nauczyciel przedmiotu udostępnia do wglądu rodzicom/opiekunom prawnym (w swojej obecności) pracę pisemną ucznia i ustnie ją uzasadnia na podstawie kryterium oceny pracy

- na co najmniej 14 dni przed semestralnym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej nauczyciel ustala i przekazuje uczniom przewidywane dla nich oceny klasyfikacyjne. Ustalenia te odbywają się w czasie zajęć lekcyjnych w obecności uczniów.
- na co najmniej dwa tygodnie przed klasyfikacją śródroczną lub roczną (semestralną) nauczyciel informuje uczniów o przewidywanych ocenach czyniąc stosowny zapis w dzienniku elektronicznym Librus.

10. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej ocen z zajęć edukacyjnych

- frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 50% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
- skorzystanie z różnych oferowanych przez nauczyciela form poprawy

Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian (-y) lub odpowiedź (-dzi) zostały zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy. Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania oceny nie później niż dwa dni robocze od zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Tryb postępowania w takim przypadku określa Statut ZSSiH. Tryb przeprowadzania egzaminu poprawkowego i klasyfikacyjnego oraz tryb zgłaszania zastrzeżeń do oceniania i klasyfikowania określa Statut ZSSiH i rozporządzenia MEN.

11. Kryteria oceniania teoretycznych przedmiotów zawodowych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności (przynajmniej w 98%)
- stosuje terminologię właściwą dla zawodu (przedmiotu),
- rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe,
- twórczo wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych,
- prawidłowo analizuje, wnioskuje, dostrzega związki między teorią a praktyką i stosuje je w rozwiązywaniu zadań,
- samodzielnie rozwija własne zdolności, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, w zakresie, pojęć, kategorii i zjawisk ekonomicznych, prawnych, hotelarsko – turystycznych i gastronomicznych, spożywczych,
- współpracuje z nauczycielem w tworzeniu pomocy dydaktycznych,
- jest zawsze przygotowany do lekcji,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- korzysta z literatury fachowej,
- angażuje się biorąc udział w olimpiadach, konkursach i innych działaniach szkoły, osiąga sukcesy wewnątrzszkolne i pozaszkolne,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotami zawodowymi,
- zna i przestrzega regulamin pracowni przedmiotowych.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności (przynajmniej w 90%),
- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu,
- samodzielnie rozwiązuje zadania niezależnie od stopnia trudności
- udziela wyczerpujących wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- prawidłowo analizuje, wnioskuje i potrafi stosować wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań,
- szybko i sprawnie wykonuje ćwiczenia zadane przez nauczyciela w czasie lekcji,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce,
- posługuje się wyrażeniami fachowymi stosowanymi w gastronomii i hotelarstwie i turystyce,
- jest zawsze przygotowany do zajęć,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- zna i przestrzega regulamin pracowni przedmiotowych.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności (przynajmniej w 75%),
- zna podstawowe pojęcia, podaje przykłady dla tych pojęć z zakresu terminologii zawodowej,
- poprawnie korzysta z pomocy dydaktycznych,

- wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce,
- potrafi znaleźć błąd w swoim rozwiązaniu,
- jest przygotowany do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- stara się samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne o różnym stopniu trudności,
- zna i przestrzega regulamin pracowni przedmiotowych.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności (przynajmniej w 60%),
- zna i rozumie podstawowe pojęcia typowe dla danego działu,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności,
- pamięta i stosuje w sytuacjach typowych najważniejsze treści kształcenia zapisane w programie nauczania, korzystając niekiedy z pomocy nauczyciela,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- przy rozwiązywaniu zadań nie zawsze sprawnie posługuje się odpowiednią terminologią, czasami popełnia błędy rzeczowe w zakresie podstawowych pojęć,
- poprawnie korzysta z pomocy dydaktycznych,
- zna i przestrzega regulamin pracowni przedmiotowych.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności (przynajmniej w 50%),
- zna podstawowe pojęcia, podaje przykłady dla tych pojęć,
- ma braki w opanowywaniu podstawowych wiadomości, lecz braki, te nie przekreślają możliwości wykonywania zadań o niewielkim stopniu trudności,
- rzadko stosuje właściwą terminologię, często niepoprawnie,
- rozumie najważniejsze treści ujęte w podstawie programowej
- zadania rozwiązuje długo, często popełnia błędy,
- rzadko bierze aktywny udział w zajęciach,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- analizuje i rozwiązuje łatwiejsze zadania przy pomocy nauczyciela,
- zna i przestrzega regulamin pracowni przedmiotowych.

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- stopień opanowania przez niego wiadomości i umiejętności wynosi poniżej 50%,
- nie stosuje właściwej terminologii z przedmiotu
- nie rozwiązuje prostych zadań, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie uczestniczy aktywnie w zajęciach,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- często opuszcza zajęcia bez ich usprawiedliwiania (wagary),
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
- nie korzysta z zaproponowanych form pomocy w nadrobieniu braków wiedzy i umiejętności,
- nie odrabia pracy domowej,
- nie wykonuje większości poleceń wydanych przez nauczyciela,
- nie zna i nie przestrzega regulaminu pracowni przedmiotowych.